

Sprawa T-26/02

Daiichi Pharmaceutical Co. Ltd

przeciwko

Komisji Wspólnot Europejskich

Konkurencja — Porozumienia, decyzje i praktyki uzgodnione w sektorze witamin —
Wytyczne w sprawie metody ustalania grzywien — Określenie kwoty wyjściowej
grzywiny — Okoliczności łagodzące — Komunikat w sprawie współpracy

Wyrok Sądu Pierwszej Instancji (czwarta izba) z dnia 15 marca 2006 r. . . . II - 718

Streszczenie wyroku

1. *Konkurencja — Grzywiny — Kwota — Ustalenie*
(rozporządzenie Rady nr 17, art. 15 ust. 2; komunikat Komisji 98/C 9/03)
2. *Konkurencja — Grzywiny — Kwota — Ustalenie — Kryteria — Waga naruszeń*
(rozporządzenie Rady nr 17, art. 15 ust. 2; komunikat Komisji 98/C 9/03, pkt 1A)

3. *Konkurencja — Grzywny — Kwota — Ustalenie*
(rozporządzenie Rady nr 17, art. 15 ust. 2; komunikat Komisji 98/C 9/03, pkt 1A)
4. *Konkurencja — Grzywny — Kwota — Ustalenie — Kryteria — Okoliczności łagodzące*
(rozporządzenie Rady nr 17, art. 15 ust. 2; komunikat Komisji 98/C 9/03, pkt 3)
5. *Konkurencja — Grzywny — Kwota — Ustalenie — Komunikat Komisji w sprawie nienakładania lub obniżenia kwoty grzywien w zamian za współpracę przedsiębiorstw, którym zarzucono naruszenie*
(rozporządzenie Rady nr 17, art. 15 ust. 2; komunikat Komisji 96/C 207/04)
6. *Konkurencja — Grzywny — Kwota — Ustalenie — Kryteria*
(rozporządzenie Rady nr 17, art. 15 ust. 2; komunikat Komisji 96/C 207/04, tytuł B lit. b))

1. Choć Komisja dysponuje swobodnym uznaniem przy określaniu kwoty każdej grzywny nałożonej za naruszenie wspólnotowych reguł konkurencji i nie ma obowiązku stosowania określonej formuły matematycznej, nie może ona odejść od zasad, które sama dla siebie ustanowiła. Uwzględniając, że wytyczne w sprawie metody ustalania grzywien nakładanych na podstawie art. 15 ust. 2 rozporządzenia nr 17 i art. 65 ust. 5 traktatu EWWiS stanowią narzędzie mające wyjaśnić — przy jednoczesnym przestrzeganiu norm prawnych wyższego rzędu — kryteria stosowane przez Komisję przy korzystaniu z tego swobodnego uznania, Komisja powinna rzeczywiście uwzględniać wytyczne przy ustalaniu kwoty grzywien, w szczególności zaś ich bezwzględnie wiążące elementy.
(por. pkt 49)
2. Komisja może oprzeć swą ocenę rzeczywistych ekonomicznych możliwości spowodowania przez sprawcę naruszenia reguł konkurencji znaczących szkód innym podmiotom — dokonywaną w celu oceny wagi tego naruszenia oraz określenia kwoty wyjściowej grzywny —

na danych dotyczących wielkości obrotu oraz udziałów w danym rynku, chyba że szczególne okoliczności, takie jak cechy charakterystyczne tego rynku, są w stanie pozbawić te dane w znacznym stopniu znaczenia i doprowadzić, w celu dokonania oceny wpływu tych przedsiębiorstw na rynek, do uwzględnienia innych czynników mających znaczenie dla sprawy, w szczególności w danym przypadku integracji pionowej oraz zakresu gamy produktów.

(por. pkt 61, 63)

Ponadto kwota grzywien powinna co najmniej być proporcjonalna do elementów wziętych pod uwagę w celu dokonania oceny wagi naruszenia.

Aby sprawdzić, czy podział członków kartelu na kategorie jest zgodny z zasadami równego traktowania oraz proporcjonalności, sąd wspólnotowy — w ramach kontroli legalności korzystania przez Komisję z przysługującego jej w tej dziedzinie swobodnego uznania — powinien jednak ograniczyć się do sprawdzenia, czy podział ten jest spójny i obiektywnie uzasadniony, nie zastępując od razu oceny dokonanej przez Komisję swoją oceną.

3. Metoda polegająca — przy ustalaniu kwot grzywien nakładanych na poszczególnych członków kartelu — na podziale członków kartelu na kilka kategorii, co pociąga za sobą zryczałtowanie kwoty wyjściowej ustalonej dla przedsiębiorstw należących do tej samej kategorii, choć sprowadza się ona do nieuwzględniania różnicy rozmiarów przedsiębiorstw należących do tej samej kategorii, nie może zostać negatywnie oceniona. Jednakże podział ten powinien uwzględniać zasadę równego traktowania, zgodnie z którą zakazane jest traktowanie sytuacji porównywalnych w różny, a sytuacji różnych w identyczny sposób, chyba że jest to obiektywnie uzasadnione.

W tym zakresie podział członków kartelu na dwie kategorie producentów największych i pozostałych jest rozsądnym sposobem wzięcia pod uwagę ich względnego znaczenia na rynku w celu zróżnicowania kwoty wyjściowej, o ile nie prowadzi ona do poważnego zniekształcenia obrazu danych rynków.

(por. pkt 83–85, 87)

4. Nie mogąc odejść od zasad, które sama dla siebie ustanowiła, Komisja jest zobowiązana do wzięcia pod uwagę — jako okoliczności łagodzącej — naruszenie przez dane przedsiębiorstwo zobowiązań podjętych w ramach kartelu, ponieważ wydane przez tę instytucję wytyczne w sprawie metody ustalania grzywien nakładanych na podstawie art. 15 ust. 2 rozporządzenia nr 17 i art. 65 ust. 5 traktatu EWWiS wyraźnie przewidywały uwzględnienie niestosowania w praktyce porozumień stanowiących naruszenie jako okoliczności łagodzącej.

podstawę do uzasadnionych oczekiwań dla przedsiębiorstw chcących poinformować Komisję o istnieniu kartelu. Biorąc pod uwagę uzasadnione oczekiwania, jakie przedsiębiorstwa chcące współpracować z Komisją mogą mieć na podstawie tego komunikatu, Komisja jest zobowiązana do jego uwzględnienia, jeśli w ramach określania kwoty grzywny nałożonej na dane przedsiębiorstwo ocenia współpracę z jego strony.

(por. pkt 147)

W tym kontekście należy sprawdzić, czy przedsiębiorstwo uchylało się od stosowania stanowiących naruszenie porozumień poprzez przyjęcie konkurencyjnej postawy na rynku lub przynajmniej czy wyraźnie i w znaczącym stopniu naruszało zobowiązania mające na celu wprowadzenie kartelu w życie, do tego stopnia, iż zakłócało ono samo funkcjonowanie tego kartelu.

(por. pkt 105, 106, 113)

5. Komunikat Komisji w sprawie nienakładania grzywien lub obniżenia ich kwoty w sprawach dotyczących karteli stanowi
6. Przyznanie zupełnego zwolnienia lub obniżenia kwoty grzywny na podstawie tytułu B lub tytułu C komunikatu w sprawie nienakładania grzywien lub obniżenia ich kwoty w sprawach dotyczących karteli wymaga w szczególności, aby dane przedsiębiorstwo dostarczyło jako pierwsze dowodów przesądzających o istnieniu kartelu.

W tym zakresie, nawet jeśli dowody takie nie muszą konieczne same z siebie wystarczać, aby wykazać istnienie kartelu, powinny jednak o tym przesądzać. Powinno zatem chodzić nie tylko o nadanie kierunku dochodzeniu, jakie

ma przeprowadzić Komisja, lecz o dowody, które mogą zostać wykorzystane bezpośrednio jako materiał dowodowy o zasadniczym znaczeniu dla decyzji stwierdzającej naruszenie. Nie jest ponadto konieczne, aby te dowody

dotyczyły wszystkich okoliczności stwierdzonych w decyzji Komisji odnoszącej się do kartelu.

(por. pkt 150, 156, 157, 162)